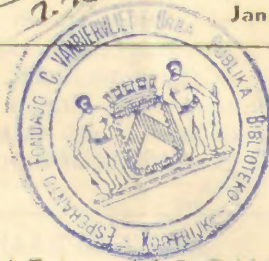

FLANDRA STUDANTO

MONATA ALDONO AL
FLANDRA ESPERANTISTO

REDAKCIA ADRESO : PETER BENOITLAAN 95, GENTBRUGGE

Eerste Kennismaking !

In een der vorige nummers van « Flandra Esperantisto » werd het verschijnen van een kosteloos bijblad, in te lasschen in Fl. E., aangekondigd. Er wordt tegenwoordig zooveel gedrukt, dat we bang zijn nog meer beschreven papier bij die eerbiedwaardige massa geschriften te voegen. En toch verschijnt dit bijblad. Waarom ?

Alle lezers van « Flandra Esperantisto » zijn stellig tot in het bloed overtuigde Esperantisten, maar velen zijn zeker nog niet wat we kunnen noemen : rationeele Esperantisten, d.i. Esperantisten die door hun degelijke onderlegdheid, en door hun bewust « aanwezig zijn » in de geheele Esperanto-beweging, hun plicht geheel kunnen vervullen. Welke is die plicht ? Andere menschen voor Esperanto winnen. Want Esperanto krijgt dan slechts een volle beteekenis, wanneer het naast de moedertaal een algemeen-gekende wereld-hulptaal wordt. We staan heden op een zoodanig standpunt in de E-beweging dat we met alle eensgezinde en samenwerkende krachten moeten streven naar de radicale invoering van Esperanto in alle takken van ons leven. Ieder Esperantist moet tevens propagandist zijn, en dit kan hij niet ten volle zijn, zoo hij niet heelemaal doordrongen is van den echten Esperantö-geest, zoo hij niet heelemaal opgaat in die idee van internationale hulptaal. En iets waarin hij opgaat wil en moet hij grondig kennen, onder zooveel facetten mogelijk.

Daarom nu verschijnt « Flandra Studanto », zoo immers heet het aangekondigde bijblad, n.l. om de lezers van « Fl. E. » maandelijks wat nader te brengen tot het intiemste wezen van Esperanto, en dit door spraakkundige oefeningen en verklaringen, door een historisch overzicht van Esperanto en zijn groote figuren, door het mogelijk maken aan alle Esperantisten vragen te stellen betreffende Esperanto, waarop hun met de meeste nauwgezetheid en klaarheid zal geantwoord worden.

Met veel beloften steken we niet van wal, wel met de vaste overtuiging dat hetgeen we doen noodzakelijk is, en met het goed vertrouwen hetgeen we doen, goed te doen. Moge dit blaadje er aldus eenigszins toe bijdragen een keurbende onder de Vlaamsche Esperantisten te vormen, waarmee we dan met zekeren durf en overtuigde geestdrift voor de eindoverwinning van Esperanto meestrijden.

DE UITSPRAAK. — LA ELPAROLO.

Een taal (lingvo), een middel om onze gedachten en gevoelens weer te geven of uit te drukken, kan worden gesproken en geschreven.

Klanken (sonoj) geven de gesproken taal weer.

Letters (literoj) stellen ons in staat de klanken door teekens weer te geven.

Het alfabet (alfabeto) heeft in het Esperanto 28 teekens.

Het Esperanto alfabet bestaat uit:

- A) 5 klinkers (vokaloj) A, E, I, O, U.
B) 23 medeklinkers (konsonantoj).

Wanneer men het Esperanto alfabet met het Nederlandsche vergelijkt, stellen wij vast, dat W. X. Y ontbreken, terwijl boven ĉ — ĝ — ĥ — ĵ — ŝ — ŭ teekens worden geplaatst, die men in 't Esperanto « Supersignoj » noemt.

Indien deze « supersignoj » zouden ontbreken, bijv. bij een drukker, dan kan men er dit op raad van Zamenhof zelf, wel de letter h gebruiken. B.v. ĉaro (ook wel charo), ĝermo (ghermo).

EEN LETTER = EEN KLANK.

Alle letters worden uitgesproken en de klemtoon (akcento) steeds op de voorlaatste lettergreep.

Het alfabet wordt uitgesproken als volgt: a — bo — co — ĉo — do — e — fo — go — ĝo — ho — ĥo — i — jo — ĵo — ko — lo — mo — no — o — po — ro — so — ŝo — to — u — ŭ — vo — zo.

Hier volgen de letterteekens die naar de uitspraak afwijken van het Nederlandsch:

c zooals in tsaar

ĉ zooals in voetsje

g zooals in zakdoek (zachte k)

ŝ zooals in zusje

u zooals in hoek

ĝ zooals in adjudant

ĥ zooals in lachen

ĵ zooals in Jean

ŭ zooals in rauw

v zooals in water

Klinkers worden kort uitgesproken.

a zooals in zak; e zooals in zerk; i zooals in brief; o zooals in pot, g, ŭ, sc worden meestal slecht uitgesproken.

1. g. zooals in zakdoek, zachte k dus.

2. ŭ altijd + A of E vormt een tweeklank (dittono).

B. V.: Eŭropo, baldaŭ beurtelings uitgesproken als Ewropo en baldaw.

3. sc. zooals in de volgende zin: « Iemand tot last zijn.

EKZERCOJ.

Legu: diligenta — gento — germano — grafologio — celo — ĉelo — ĉaro — caro — ceko — ĉeko — naŭzi — laŭdi — baldaŭ — malgraŭ — apenaŭ — laŭ — kaŭzi — neŭtrala — Eŭropo — leŭtenanto — eŭnuko — Eŭkaristio — sciuro — sci — sceno — scienco.

Vul in. I

Homo, kiu glitkuras, estas glitkuranto.

Knabo, kiu komencas, estas.....

Knabino, kiu legas, estas.....

Homo, kiu parolas, estas.....

Knabo, kiu petas, estas.....

Knabino, kiu rakontas, estas.....

Homo, kiu parolos, estas.....

Knabo, kiu batalos, estas.....

Knabino, kiu kantis, estas.....

Knabo, kiu petis, estas.....

Traduku. II — 1. Dokter Zamenhof is de schepper van Esperanto. —

2. De moeder giet warme koffie in een tas. — 3. Spreken al die kongresleden de Fransche en Engelsche taal? — 4. Vele menschen houden zeer van den winter, want de winteravonden kunnen dikwijls een intiem karakter dragen. — 5. Ik leg mijn hand op de leuning. — 6. Vrouwen dragen niet dezelfde kleederen als mannen. — 7. Men verkoos hem tot burgemeester. — 8. Wij gaan in de kamer en zetten ons rond de tafel. — 9. Het weder was zeer mooi gisteren morgen. — 10. Hij kwam ziek terug. — 11. Gewoonlijk wandelt hij met zijn zusje. — 12. Wilt gij Esperanto goed leeren spreken? — 13. De trein rijdt voorbij, lichtgroene weiden, donkergroene wouden, vruchtbare akkers, valeien, heuvelen, dorpen en steden.

Vul in. III — 1. La libretoj estus dissendit..... for en la mond..... — 2. Tro..... ambicio estas font..... de malfeliĉ..... — 3. Li prenis siajn aj..... sur la ŝultr..... kaj ekiris. — 4. Ili restis en la ĉefurbo dum tri tag..... — 5. Li kaj..... ia amiko veturis..... la aŭtomobilo al Pariz..... — 6. Mi prezentis mi..... propon..... nur kiel ekzempl..... — 7. Parizo estas la kor..... de Franc..... — 8. Kiel respond..... via letero, mi sendas ĉi tiu..... kart..... 9. Oni akceptis lin kiel reg..... 10. Mi rapide sen ŝel..... os la terpon..... kaj pur..... os la endivi.....

GESCHIEDENIS VAN ESPERANTO.

Het zou moeilijk zijn een overzicht van de geschiedenis van Esperanto — tot in 1917 althans — te geven, zonder meteen over den genialen schepper ervan, Dr. Zamenhof te gewagen, omdat, niettegenstaande zijn eigen wil, Zamenhof tot het einde toe leider van de beweging geweest is. Daarom, om den waren geest, de ware ziel van Esperanto te begrijpen, moeten we weten wie Zamenhof was, wat hij gedaan heeft en waarom? Ludoviko Lazaro Zamenhof werd dus op 15 December 1859 in Bjalistok geboren, d. i. in een stadje ten N. O. van Warschau gelegen. In dien tijd stond dat deel van Polen onder Russisch - Tsaristische heerschappij of liever dwingelandij; er woonden menschen van allerlei nationaliteiten, die allerlei talen spraken en in allerlei godsvormen geloofden. Het volk zuchtte onder de brutaliteit van het vreemde regiem en toch gingen de menschen verder, in heterogene plaatsjes als Bjalistok, zichzelf in dagelijkse vechtpartijen en oorlogen-in-het-klein het leven nog zwaarder te maken. De inwoners begrepen elkaar niet, moesten zwoegen om een beetje brood te verdienen, en dronken uit verbittering hun moeilijk verdiend loon en hun menschelijke rede weg.

Uit zoo 'n milieu van brutaliteit, wanbegrip en ruzie op alle gebied, vooral op taalgebied, kon de dichterlijke Zamenhof zijn eerste droomen

puren. Van nature uit was hij kalm en ietwat ziekelijk aangelegd. Hij stoeide niet met zijn kameraden mee, zonder daarom een droogstoppel te zijn. Maar hij was zijn jeugd geestelijk ver vooruit. Hij studeerde veel, dacht veel na over zichzelf, over zijn familie, over zijn medemenschen, en het kon niet anders of de heerschende ruwe toestanden moesten den lichtgevoeligen, zachtaardigen en nadenkenden jongen diep schokken, zoo schokken zelfs dat hij er als het ware door geobsedeerd wordt. Hij bekijkt de toestanden..... en tracht te begrijpen. Waarom kunnen die menschen niet rustig samenleven, eerlijk werken en vriendschappelijk met elkaar omgaan? Ze begrijpen elkaar niet, van mond tot mond, maar ook niet van hart tot hart. De een begrijpt niet dat de ander even hard moet werken om de eindjes aan elkaar te knopen, dat hij op dezelfde manier bemint en haat en sterven moet. Nooit kunnen ze elkaar een verklaring geven omdat ze dezelfde taal niet spreken. En hier ligt de verste oorsprong van Esperanto, want Zamenhof dacht: geef die menschen eenzelfde taal en ze zullen elkaar kunnen zeggen, van mond tot mond: ik, als Duitscher ben dezelfde mensch als gij, die Jood zijt. — Zoo zullen ze, door mondeling begrijpen, ook komen tot een dieper begrijpen van hart tot hart, van mensch tot mensch.

RESPONDOJ DE LA REDAKCIO.

S. M. W. W. vragen naar het redaktie adres.

A. C. el G. B. — Moet ik het woord « schouwburg » niet vertalen door « teatrejo » in plaats van « teatro »?

« Teatro » op zichzelf heet de beteekenis van: een gebouw in hetwelk men vertooningen geeft door middel van personen of poesjenellen.

A. B. el L. B. — Behoeft de vertaling van « Eerste Mei » een n... ?

A. Als tijdsbepaling zonder voorzetsel behoeft ge een N toe te voegen bij unua. — Voorb. Mi venos la unua de majo.

B. Als onderwerp gebruikt wordt het vertaald: « La unua ». Voorb.: La unua de majo estas la tulmonda festotago de la internacia laboristaro.

M. L. el Gent. — Ik kan maar niet begrijpen of er werkelijk geen verschil bestaat in het gebruik van ebl bij woorden zooals manglebla en morlebla. Wanneer men de Ned. beteekenis van beide woorden goed nagaat, dan krijgt men: eetbaar of wat kan geeten worden; voor sterfelijk kan men toch niet zeggen, wat kan gestorven worden.

Eble is een achtervoegsel, aanduidend dat iets kan (vervoegd werkwoord) worden. Volgt dus op overgankelijke werkwoorden. Men vertale sterfelijk door mortipova.

« HOE KAN IK IN ESPERANTO ZEGGEN »

Een aantal Nederlandsche zegswijzen, vertaald naar de werken van Dr. Zamenhof e.a. schrijvers en vertalers.

door *Th. Buis en F. Paulhaber.*

Verkrijgbaar: « Flandra Esperanto Instituto » Prijs: 3.50 fr.

Ĉiuj kompetentaj samideanoj, kiuj volonte publikigus kritikojn, sugestojn aŭ artikolojn pri la E. gramatiko, povas sendi ilin al la redakcio.

Ĉiujn demandojn pri la gramatiko sendu al la redakcio. La respondojn vi trovos en unu el la sekvontaj numeroj.

Onze afdelingen kunnen met vrucht "Flandra Studanto," onder de kursisten verspreiden. Losse nummers zijn verkrijgbaar à 0,50 fr. (minimum met 10 ex. aan eenzelfde adres) Losse nummers moeten steeds vóór 15-den ieder maand besteld worden bij de administratie van het bondsblad.
